

Měsíčník EU aktualit

číslo 108,
září 2012

strana 5	Události: Vláda schválila návrh, který má zrychlit čerpání fondů
strana 6	Drobnohled: Sopiina volba Evropské centrální banky
strana 8	Hlavní téma:
Srovnání aktuální projektové fáze operačních programů v ČR
strana 13	Průvodce podnikáním:
Chorvatsko
strana 15	Výlet do historie: Po stopách zakládacích smluv

Česká spořitelna, a.s.
Olbrachtova 1929/62
140 00 Praha 4
tel.: +420 956 718 012
EU_office@csas.cz
<http://www.csas.cz/eu>

EU OFFICE (KANCELÁŘ PRO EU)

Jan Jedlička
manažer EU Office
+420 956 718 014, jjedlicka@csas.cz

Tomáš Kozelský
+420 956 718 013, tkozelsky@csas.cz

Iva Dlouhá
+420 956 718 015, idlouha@csas.cz

Helena Kerclová
+420 956 718 012, hkerclova@csas.cz

EKONOMICKÉ A STRATEG. ANALÝZY

David Navrátil
hlavní ekonom České spořitelny
+420 224 995 439, dnavratil@csas.cz

KORPORÁTNÍ FINANCOVÁNÍ

Miroslav Koubek
Produktový manažer – programy EIB
+420 956 714 259, mkoubek@csas.cz

FINANCOVÁNÍ VEŘEJNÉHO SEKTORU

Milan Kutnar
specialista EU Programu Region
+420 956 714 443, mkutnar@csas.cz

GRANTIKA ČESKÉ SPOŘITELNY

Richard Lev
ředitel odboru Projektové poradenství
+420 731 192 877, lev@grantikacs.com

Máte zájem o realizaci projektu s podporou fondů EU? Hledáte financování rozvojových plánů? Plánujete expanzi do zahraničí? Chcete získat více informací? Prosím, obraťte se na nás.

Obsahovým partnerem Měsíčníku EU aktualit je portál EurActiv.cz

Informace o evropské politice
v češtině
www.euractiv.cz

Vážený čtenáři,

momentální rozpoložení naší EU Office by se dalo popsat známou lidovou moudrostí, která tvrdí, že s každým koncem něco nového začíná. Ke konci srpna jsme se rozloučili s Petrem Zahradníkem, který vyslyšel nové výzvy ve své pracovní kariéře. Petr byl zakladatelem Kanceláře pro Evropskou unii, jejím dlouholetým šéfem a zejména nekonečným zdrojem inspirace a studnicí moudrosti, a to nejen v oblasti evropské integrace. Petrovi děkujeme za těch krásných více než 9 let a do další životní etapy mu přejeme hodně úspěchů.

A co nového začíná? Začneme personáliemi: od září náš tým posílil Tomáš Kozelský. Tomáš dříve pracoval ve Výzkumném ústavu práce a sociálních věcí a v rámci svého doktorandského studia na VŠE zde i vyučoval. V jeho osobě jsme rozvinuli naše kompetence ve statistice a ekonomii s důrazem na trh práce a lidské zdroje vůbec. Ze svých dřívějších působení dobře zná i fungování Evropské unie a jejich institucí.

Kromě personální změny přinesl začátek školního roku i nové rubriky v našem Měsíčníku. Vypustili jsme rubriku Kalendárium, která heslovitě shrnovala méně důležité události z uplynulého měsíce. Místo toho jsme zařadili hned tři novinky.

Rubrika „Průvodce podnikáním“, kterou podle její hlavní garantky Ivy Dlouhé familiérně nazýváme Podnikáme s Ivou, každý měsíc přinese analýzu hlavních podmínek pro podnikání v dané zemi. Pod dojmem končící letní dovolenkové sezóny začínáme Chorvatskem.

Helena Kerclová si vzala na starost novou rubriku „Výlet do historie“. Na první projíždku Vás Helena vezme na úplný začátek evropského sjednocování, do 50. let minulého století, do doby Schumanovy deklarace a vzniku Evropského společenství uhlí a oceli.

Třetí inovací je komentářová rubrika, která dosud v Měsíčníku chyběla. Její název „Drobnohled“ naznačuje, že se na vybrané události budeme my nebo z vnějšku přizvané osobnosti dívat detailnějším pohledem pátrajícím po souvislostech a možných důsledcích analyzované zprávy. Nad Drobnohledem budu mít patronát já a hned do jeho prvního vydání jsem řešil dilema mezi dvěma tématy. Prvním byla Sophiina volba Evropské centrální banky, která řeší, zda zachránit euro v jeho současné podobě i za cenu zpochybnění své kredibility a překroucení svého mandátu. Druhé potenciální téma byl konec žárovek v Evropské unii, snad nejméně frekventovanější pseudokauza v českých médiích na konci srpna. A jak jsem se rozhodl? To zjistíte na straně 6.

Do konce roku ještě ztraktíváme Statistické okénko o nové zajímavé statistiky a čísla, která budou porovnávat ekonomickou vyspělost i kvalitu života v jednotlivých členských státech EU. Tomáš Kozelský již chystá první návrhy.

Měsíčník EU aktualit se obsahově mění, ale požadavky na maximální objektivitu, přesnost a zajímavost přinášných informací dále zůstávají. Napište nám prosím, jak se nám to daří! Vážený čtenáři, přeji Vám příjemný návrat z prázdnin a dovolených a pěkné počtení Měsíčníku EU aktualit, ať již za svitu klasických žárovek, úsporných zářivek či LED diod.

Jan Jedlička

Francie s Německem se dohodly na vytvoření společné pracovní skupiny na boj proti dluhové krizi v eurozóně. Pakt o rozpočtové odpovědnosti není v rozporu s francouzskou ústavou. Podle nového průzkumu Eurobarometru si 84 % Čechů myslí, že se česká ekonomika nachází ve velmi špatné situaci, Řeků si to myslí 100 %. Do České republiky putuje více peněz z rozpočtu EU, než do něj odvádí. Celkem tak za první pololetí obdržela Česká republika o necelých 7 miliard korun více než odvedla.

EKONOMIKA A EURO

Francie a Německo chtějí proti krizi opět bojovat společně

Německo a Francie se rozhodly zesílit vzájemnou spolupráci v boji proti krizi v eurozóně. Jejich ministři financí Wolfgang Schäuble a Pierre Moscovici v Berlíně oznámili, že **vytvoří pracovní skupinu**, jejímž úkolem bude vytvářet společné pozice před důležitými jednáními Evropské unie.

Pracovní skupina by měla také **pracovat na realizaci opatření**, na kterých se země eurozóny dohodly se zadluženým Řeckem. Úzce bude spolupracovat i se Španělskem, které má od eurozóny získat až 100 miliard eur pro rekapitalizaci svých bank.

Výsledky schůzky můžeme považovat za **signál zlepšování vzájemného vztahu obou zemí**. Názory francouzského prezidenta Hollanda na řešení současné evropské krize se totiž v některých zásadních ohledech liší od představ konzervativní německé kancléřky Angely Merkel. Zatímco Německo klade důraz především na fiskální disciplínu evropských zemí, Francie podporuje nové investice, které mají podpořit ekonomický růst. Hollande proto na červnovém summitu EU prosadil přijetí prorůstového paktu. Německá kancléřka se s francouzským prezidentem neshoduje například ani v otázce eurobondů.

Postoj Německa

Německá kancléřka Angela Merkel požaduje podle německého týdeníku Der Spiegel **svolání evropského konventu**, který by vypracoval **novou evropskou smlouvu pro hlubší integraci EU**. Podle informací Spiegelu Merkel doufá, že na svolání konventu se evropská lídřina dohodnou již na prosincovém summitu. Na něm by měl být také představen návrh cestovní mapy k hlubší integraci eurozóny v řadě oblastí – například vytvoření bankovní unie. V současné době na něm pracují **předsedové Evropské rady, Evropské komise, Evropské centrální banky a Eurogroup**.

Řada národních pravomocí by se podle Německa měla **přenést na úroveň evropských institucí**. Podle německých představ by měl například Soudní dvůr Evropské unie získat větší pravomoci nad rozpočty členských států a vynášet rozhodnutí nad zeměmi, které nebudou dodržovat evropská fiskální pravidla.

<http://www.spiegel.de/politik/deutschland/kanzlerin-merkel-fordert-neuen-eu-vertrag-a-852054.html>

Již před svým zvolením François Hollande navíc kritizoval svého předchůdce a bývalého francouzského prezidenta Nicolase Sarkozyho, že s německou kancléřkou spolupracuje příliš úzce a podléhá jejímu „diktátu“. Sám se proto po nástupu do funkce soustředil spíše na vazby s italským

premiérem Mariem Montim a jeho španělským kolegou Marianem Rajoyem.

Jak ale prohlásili francouzští představitelé, spolupráce Berlína a Paříže zůstává „**životně důležitým jádrem**“ eurozóny.

Osa Paříž – Berlín (Bonn) byla vždy hlavním motorem evropské integrace. Nyní existuje nebezpečí, že se Paříž stane hlavním městem jižního zadluženého křídla eurozóny a Berlín naopak mluvčím severních konkurenceschopnějších zemí EMU, což by mohlo potenciálně vést až k rozštěpení Evropské unie. Pro budoucnost EU i eurozóny je pak **dohoda mezi těmito dvěma mocnostmi klíčovou podmínkou**.

http://www.bundesfinanzministerium.de/Content/DE/Standardartikel/Themen/Europa/Deutsch_Franz_Zusammenarbeit/2012-08-27-moscovici.html

<http://www.euractiv.cz/ekonomika-a-euro/clanek/francie-a-nemecko-chteji-proti-krizi-opet-bojovat-spolecne-010189>

Francie nemusí kvůli fiskálnímu paktu měnit ústavu

Ústavní rada, která je francouzskou obdobou ústavního soudu, rozhodla, že **pakt o rozpočtové odpovědnosti EU neodporuje francouzské ústavě**. Vládě socialistického prezidenta François Hollanda tak už **nestojí nic v cestě** k tomu, aby smlouvu ratifikovala. Stačit jí k tomu bude prostá parlamentní většina. K hlasování by mělo dojít do konce září.

Fiskální pakt by měl **vejít v platnost v lednu 2013**, a to v případě, že ho ratifikuje nejméně dvanáct z celkem sedmnácti zemí eurozóny. Bez souhlasu velkých evropských zemí by však jeho kredibilita hodně ztratila. Tzv. Fiskální kompakt byl již schválen například v Itálii nebo Německu. **Berlín nicméně netrpělivě očekává verdikt ústavního soudu**, zda je smlouva v souladu s německým základním zákonem. Ten by měl přijít 12. září.

<http://www.conseil-constitutionnel.fr/conseil-constitutionnel/francais/les-decisions/acces-par-date/decisions-depuis-1959/2012/2012-653-dc/decision-n-2012-653-dc-du-09-aout-2012.115444.html>

<http://www.euractiv.cz/ekonomika-a-euro/clanek/francie-nemusi-kvuli-fiskalnimu-paktu-menit-ustavu-010160>

Eurobarometr: Češi nemají důvěru ve vlastní ekonomiku

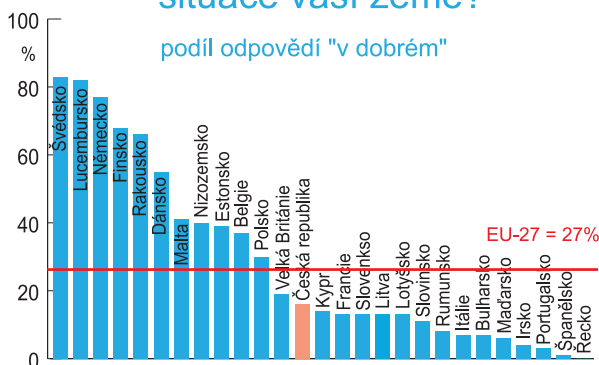
Podle nejnovějšího Eurobarometru, průzkumu veřejného mínění, který je zadáván Evropskou komisí, je **pouze 16 % Čechů přesvědčeno, že se jejich národní ekonomika nachází v dobrém stavu**. 84 % Čechů myslí, že se česká ekonomika nachází ve velmi špatné situaci. Češi se tak dostali pod evropský průměr, který činí 27 %, **na 13. místo**.

Podle zmíněného průzkumu se v této otázce názory občanů značně liší. Zatímco **ve Švédsku nebo Lucembursku** věří své národní ekonomice přes 80 % obyvatel, ve Španělsku je optimistické pouze 1 % dotázaných a **v Řecku** kladně neodpověděl dokonce ani jeden respondent.

Nedostatek důvěry je přitom podle bývalé španělské ministryně zahraničních věcí Any Palacio **jedním z klíčových problémů, který brání Evropě vzpamatovat se ze stávající krize.**

Kromě strachu z ekonomického vývoje se **Češi nejvíce bojí růstu cen a inflace.** Důvodem může být zdražení výrobků po zavedení vyššího DPH na začátku letošního roku.

V jakém stavu je ekonomická situace vaší země?

Zdroj: Evropská komise

Obecně se Evropané nejvíce **obávají nezaměstnanosti**, což v době, kdy počet lidí bez práce stále roste a podle nejnovějších údajů již přesáhl 25 milionů, není velkým překvapením. Dalším strašákem, který byl nejčastěji uváděn například Němci, je **růst vládního dluhu.**

Probíhající krize má **vliv i na důvěru občanů v evropské instituce.** Zatímco na podzim 2009 mělo k EU pozitivní vztah 48 % dotázaných, nyní toto číslo kleslo na 31 %.

Vzhledem ke stávající situaci v eurozóně může být možná překvapením, že **podpora společné měny nezažívá tak značný pokles.** Na začátku roku 2006 podporovalo společnou měnu 59 % respondentů, nyní je toto číslo „jen“ o 7 % nižší.

http://ec.europa.eu/public_opinion/archives/eb/eb77/eb77_first_en.pdf

<http://www.euractiv.cz/ekonomika-a-euro/clanek/eurobarometr-cesi-nemaji-duveru-ve-vlastni-ekonomiku-010142>

FINANCE

Čistá pozice České republiky vůči rozpočtu Evropské unie v prvním pololetí 2012

V průběhu prvního pololetí 2012 **obdržela Česká republika z rozpočtu EU celkem 30,9 mld. Kč** a odvedla do něj 24,1 mld. Kč. **Čistá pozice za první pololetí 2012 je tedy pozitivní.** Do ČR přiteklo **o 6,86 mld. Kč více**, než odvedla do rozpočtu EU.

Největší měrou přispěly k pozitivnímu sladu ČR především **příjmy ze Společné zemědělské politiky (SZP)**, v nichž

tvorily největší část přímé platby (I. pilíř), které činily 18,8 mld. Kč, dále obdržela Česká republika prostředky na rozvoj venkova (II. pilíř) ve výši 7,7 mld. Kč (304 mil. EUR). Celkem tedy obdržela Česká republika ze SZP za první pololetí letošního roku 26,5 mld. Kč (1,1 mld. EUR).

Příjmy ze strukturálních fondů byly ovlivněny pozastavením proplácení většiny operačních programů. Příjmy ze strukturálních fondů tak za první pololetí dosáhly 4,5 mld. Kč (177,1 mil. EUR).

Celkově od vstupu České republiky do EU v květnu 2004 do 30. června 2012 odvedlo Česko do unijního rozpočtu 285,37 miliardy korun a získalo 468,38 miliardy. Kladné saldo čisté pozice tak od vstupu do EU do poloviny letošního roku podle Ministerstva financí činí 183 miliard Kč.

Při zveřejňování podobných zpráv vždy upřesňujeme, že čistý příliv peněz z EU nemůžeme brát jako primární (ale ani jako sekundární či terciární) kritérium pro hodnocení našeho členství v Unii. Z ekonomického hlediska jsou mnohem důležitější přínosy ve formě přístupu na bezbariérový trh s půl miliardou nadprůměrně bohatých spotřebitelů a na straně nákladů pak například byrokracie spojená s implementací některých evropských norem.

http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/eu_cista_pozice_cr_72124.html

Čistá pozice ČR vůči EU za první pololetí roku 2012

Příjmy z rozpočtu EU	mil. Kč
Strukturální akce	4 457,04
Strukturální fondy	4 253,99
Fond soudržnosti	203,05
Zemědělství	26 461,65
I. pilíř**	18 786,94
II. pilíř**	7 674,51
Předvstupní nástroje	0
Celkové příjmy z rozpočtu EU	30 918,69
Celkové platby do rozpočtu EU	24 055,25
Čistá pozice vůči rozpočtu EU	6 863,44

Zdroj: Ministerstvo financí České republiky, * první pilíř zahrnuje prostředky na přímé platby, tržní opatření a veterinární opatření ** druhý pilíř zahrnuje prostředky na rozvoj venkova

ENERGETIKA A DOPRAVA

EU s Austrálií vytvoří největší světový trh s emisemi uhlíku

Australský ministr pro změnu klimatu a energetickou účinnost Greg Combet oznámil, že se **Austrálie od roku 2018 přímo napojí na evropský systém obchodování s emisemi (EU ETS).** Země patří v přepočtu na obyvatele k největším producentům

Maďarsko získalo jako první země povolení pro výstavbu plynovodu Nabucco. Prezident České republiky Václav Klaus vetoval zákon o hospodaření energií, který implementuje evropskou směrnici a zavádí průkazy energetické náročnosti budov (PENB). Od 1. září se přestaly dodávat do obchodů klasické žárovky s příkonem 40 W a méně. Vláda schválila návrh dvanácti opatření, která mají odstranit překážky brzdící čerpání evropských fondů.

skleníkových plynů, zejména proto, že rozhodující část elektřiny vyrábí z uhlí. „Propojení australského a evropského systému potvrzuje, že **uhlíkové trhy jsou prvořadým prostředkem pro boj s klimatickými změnami a nejefektivnější cestou, jak snížit množství emisí,**“ uvedl Combet ve společném prohlášení s evropskou komisařkou pro oblast klimatu Connie Hedegaard. Ta zdůraznila, že poprvé dojde ke skutečnému mezinárodnímu propojení uhlíkových trhů.

Na základě tohoto rozhodnutí budou moci **australské podniky využívat evropské emisní povolenky od července 2015.** S jejich pomocí budou moci pokrýt až 50 % svých závazků v rámci australského systému. Australská strana se navíc zavázala k omezenému využívání kjótských kreditů CERs. Australské podniky budou moci použít na pokrytí roční spotřeby emisí kjótské povolenky maximálně ve výši 12,5 %.

Evropské firmy pravděpodobně získají přístup k australským povolenkám **až v červnu 2018.** Tehdy by mělo dojít k plnému propojení obou trhů. Evropa si od tohoto propojení slibuje vznik silného mezinárodního trhu s emisemi a více příležitostí pro své firmy.

Emise skleníkových plynů do ovzduší a globální klimatické změny se neomezují na hranice Evropské unie, zatímco zvýšené náklady firem zapojených do evropského systému obchodování s emisemi ano. Proto je dobře jak pro globální životní prostředí, tak i pro konkurenceschopnost evropských podnikatelů, **pokud se do systémů omezujících emise skleníkových plynů zapojí co nejvíce států na světě.**

<http://www.climatechange.gov.au/minister/greg-combet/2012/media-releases/August/JMR-20120828.aspx>

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/12/916>

<http://www.euractiv.cz/energetika/clanek/eu-vytvori-s-australii-nejvetsi-trh-pro-obchodovani-s-emisemi-uhliku-na-svete-010191>

Maďarsko získalo povolení pro výstavbu plynovodu Nabucco

Maďarsko dokončilo schvalovací proceduru pro úsek plynovodu Nabucco, který povede přes jeho území. Mezi účastnickými zeměmi je tak první. Znamená to začátek pokročilé fáze rozvoje Nabucco West,“ uvedl Reinhard Mitschek, výkonný ředitel konsorcia Nabucco.

Maďarsko totiž jako první mezi ostatními účastnickými zeměmi zvládlo získat nutná povolení a dokončilo tak schvalovací proceduru pro úsek plynovodu, který je dlouhý 384 km a vede přes jeho území. Nyní se podle Gabora Bercsiho, výkonného ředitele projektu Nabucco v Maďarsku, **usiluje o získání povolení pro samotnou výstavbu.**

Evropská unie si od plynovodu Nabucco slibuje **větší diverzifikaci dodávek plynu** a tudíž menší závislost na této surovině dovážené z Ruska.

Od výstavby plynovodu, který by měl **od roku 2017 do Evropy přivádět plyn z kaspické oblasti,** se začalo jednat už v roce 2002. Rozhodnutí, zda se tak stane, se očekává letos nebo na začátku příštího roku.

Do příprav projektu se **zapojilo několik významných evropských společností** - ÖMV z Rakouska, MOL z Maďarska, RWE z Německa, Bulgargaz z Bulharska, rumunský Transgaz a Botas z Turecka.

Nabucco West představuje **modifikovanou verzi projektu.** Letos květnu totiž původní projekt opustila britská společnost BP a nyní se rozhodne, jakou cestou bude plyn z Ázerbájdžánu do Evropy přepravovat.

Projekt plynovodu Nabucco **od jeho počátku provázela řada problémů,** které se pojí například s financováním, nejistými dodávkami plynu nebo silnou konkurencí hlavně ruských projektů.

Kritici poukazují zejména na vysoké náklady výstavby plynovodu a zmiňují právě problémy s konkurencí. Odhaduje se, že **náklady Nabucca dosáhnou až 12 miliard eur** (zhruba 243 miliard korun).

<http://www.kormany.hu/en/news/nabucco-pipeline-plan-takes-step-forward-in-hungary>

<http://www.euractiv.cz/energetika/clanek/madarsko-ziskalo-povoleni-pro-vystavbu-plynovodu-nabucco-010172>

Spor o energetické průkazy pokračuje

Prezident Václav Klaus poslal zpět do Poslanecké sněmovny novelu zákona o hospodaření energií, která by měla přinést nová pravidla a definice v oblasti energetických úspor v budovách. Jedním z hlavních bodů zákona jsou nové předpisy pro **pořizování průkazů energetické náročnosti budov (PENB).**

Prezident Klaus zákon označil za jeden z „**vůbec nejhorších a svobodné společnosti neškodlivějších zákonů, o jejichž podpis byl jako prezident republiky požádán.**“ Chybna je prý i samotná přepracovaná evropská směrnice o energetické náročnosti budov (EPBD II), ze které novela vychází a která **má být zákonem implementována do českého právního řádu.**

Změna směrnice podle prezidentova názoru také nutí členské státy nejen k zateplování veřejných budov v souvislosti s jejich případnou rekonstrukcí, ale „nutí je dokonce již k rekonstrukci samotné i v případě, kdy ta by za běžných okolností vůbec nebyla nutná“.

Průkazy energetické náročnosti budov (PENB)

PENB musely mít prozatím pouze nové stavby, na základě zákona by je však od začátku příštího roku mělo být nutné pořídit při prodeji nebo pronájmu jakékoliv celé budovy. Od konce roku 2015 se bude povinnost vztahovat také pro prodej jednotlivých bytů nebo kanceláří a **od roku 2016 pro nový pronájem bytů.**

Podle koordinátora iniciativy Šance pro budovy Petra Holuba se náklady na průkaz s desetiletou platností budou u běžného rodinného domu se stavební dokumentací **pohybovat pod hodnotou 5 000 Kč**. Pokud bude stavební dokumentace chybět, musí proběhnout základní zaměření nemovitosti, což průkaz zdraží. U administrativních budov nebo bytových domů pak prý bude cena průkazu odpovídat velikosti a složitosti budovy, řádově může jít o desítky tisíc korun.

Podle odhadu MPO by se měly u **běžného bytového domu pohybovat náklady okolo 20 000 Kč**. „Bytovky“ si přitom mohou pořídit jeden průkaz pro celou budovu, který mohou společně využívat všichni vlastníci nebo členové družstva.

Také v **Senátu se novela stala předmětem rozsáhlé debaty**. Zákon nakonec podpořilo 29 senátorů, což bylo přesně potřebné množství. Kritici nových pravidel pro PENB **poukazují především na administrativní zátěž a náklady**, které přinese.

„Některé body zákona jdou skutečně nad rámec směrnice,“ sdělil předseda senátního podvýboru pro energetiku Jiří Bis (ČSSD), který v horní komoře novelu nakonec podpořil. **Ministerstvo průmyslu a obchodu (MPO)** ale podle senátora dostatečně vysvětlilo, že jde o praktické opatření, které zajistí, že bytový dům bude průkazem disponovat včas pro případ, že by mělo dojít k prodeji nebo pronájmu jednoho z bytů.

Dodal také, že **implementace směrnice je ze strany EU vynutitelná** a podstatné kroky v oblasti úspor se České republiky tak jako tak časem dotknou. „V implementaci směrnice by se mohlo postupovat mírněji, ale jde také o věc názoru a **Evropská unie energetické úspory zkrátka vyžaduje**,“ řekl.

<http://www.hrad.cz/cs/prezident-cr/rozhodnuti-prezidenta/vrace-ne-zakony-parlamentu/19.shtml>

<http://www.euractiv.cz/energeticka-ucinnost/clanek/spor-o-energeticke-prukazy-budov-pokracuje-klaus-vetoval-zakon-010161>

<http://www.euractiv.cz/energeticka-ucinnost/clanek/energeticke-prukazy-budov-zbytecne-nakladne-nebo-prinosne-010149>

Klasické žárovky od září ustoupí moderním úsporným světelným zdrojům

S politikou zvyšování energetické účinnosti také úzce souvisí rozhodnutí, podle kterého **od 1. září 2012 již nebudou dodávány do obchodů v EU klasické žárovky s příkonem 40 W a méně**. Dochází k tomu na základě směrnice o stanovení rámce pro určení požadavků na ekodesign výrobků spojených se spotřebou energie a konkrétních prováděcích předpisů přijatých Evropskou komisí (nařízení Komise o ekodesignu světelných zdrojů pro domácnosti).

Již **od září roku 2009 tak byly klasické žárovky postupně stahovány z trhu dle výše příkonu** (100 W v roce 2009, 75 W v roce 2010, 60 W v roce 2011, 40 W a méně v roce 2012).

http://ec.europa.eu/ceskarepublika/service/lightbulbs/index_cs.htm

REGIONÁLNÍ POLITIKA

Vláda schválila návrh, který má zrychlit čerpání fondů

Vláda schválila seznam dvanácti opatření, jejichž úkolem je **odstranit překážky, které brzdí čerpání evropských fondů**.

„Cílem této aktivity je zjednodušit a zpřehlednit administrativní proces při realizaci strukturálních fondů a upravit pravidla tam, kde v současné době není umožněna plynulá administrace,“ píše se v dokumentu, který ve spolupráci s vedením operačních programů a ministerstvem financí připravilo MMR.

Zatímco v některých případech má ke zjednodušení stačit úprava metodiky, v jiných **bude nutná změna legislativy**. Novelizace by se měl dočkat například zákona o rozpočtových pravidlech nebo zákona o podpoře regionálního rozvoje. Většinu příslušných návrhů mají ministerstva vládě předložit do konce roku.

Zjednodušit se má například komplikovaný kontrolní systém. V dokumentu se dočteme, že příjemce může v souvislosti s využíváním evropských peněz kontrolovat „**nejméně 8 nezávislých kontrolních/auditních orgánů**“. Kromě samotného ministerstva financí mohou kontrolu provádět ministerstvu podřízené finanční úřady, řídicí orgán příslušného operačního programu, Nejvyšší kontrolní úřad, Evropský úřad pro boj proti podvodům, Evropská komise a další orgány. To pak vede k tomu, že **jsou kontroly prováděny nekoordinovaně** a kontroloři od příjemců požadují stejné informace, které od něj už předtím získal jiný kontrolní orgán.

Dokument **řeší také situaci, která brání většímu využívání tzv. nástrojů finančního inženýrství**. Vedení operačního programu se například může rozhodnout, že část prostředků převede do zvláštního fondu, který žadatelům bude poskytovat půjčky, záruky nebo rizikový kapitál.

[http://racek.vlada.cz/usneseni/usneseni_webtest.nsf/3B4918C535CF29D7C1257A6A00233FB8/\\$FILE/610%20uv120822.0610.pdf](http://racek.vlada.cz/usneseni/usneseni_webtest.nsf/3B4918C535CF29D7C1257A6A00233FB8/$FILE/610%20uv120822.0610.pdf)

<http://www.euractiv.cz/regionalni-rozvoj/clanek/vlada-schvalila-navrh-ktery-ma-zrychlit-cerpani-fondu-010186>

První platby z odblokovaných operačních programů již dorazily

V průběhu srpna dorazily na účet Ministerstva financí z Evropské komise první platby v celkové výši 9,3 mld. Kč. Uvolnění peněz umožnilo splnění tzv. akčního plánu, který mimo jiné posílil nezávislost auditorů jejich přechodem z úrovně operačních programů přímo pod MF.

Další prostředky ve výši cca 2 miliard Kč by měly dorazit na přelomu srpna a září. Obecně budou v druhé polovině roku 2012 žádosti o platbu do EK zasílány průběžně dle plánu certifikace a postupující implementace v jednotlivých OP.

Cílem nově otevřené rubriky Drobnohled je podívat se detailněji komentovanou podobou na aktuální témata, která hýbou evropskou politikou. Na úvod jsme si zvolili téma z těch nejtěžších, jehož vyřešení by si zasloužilo Nobelovu cenu za ekonomii. Podaří se Evropské centrální bance zachránit projekt eura v jeho současné podobě, aniž by přitom instituce sama utrpěla zásadní ztrátou důvěryhodnosti?

SOPHIINA VOLBA EVROPSKÉ CENTRÁLNÍ BANKY

Možná se mýlím (a navíc nemusím být objektivní), ale je to můj názor: většinou je práce bankéřů komerčních bank obtížnější než jejich kolegů v centrálních bankách. Tlak na plnění výkonnostních kritérií, na zvyšování tržní hodnoty celé firmy, nutnost snižovat náklady a zvyšovat výnosy, nemilosrdnou konkurenci či stále náročnější klienty centrální bankéři řešit nemusí. Navíc v privátní sféře nikdo nemá své místo jisté, změna akcionářských nálad může rychle pročistit nejedno představenstvo. Oproti tomu centrální bankéř má své funkční období a pouze na jeho konci se může stresovat, zda mu bude prodlouženo. V některých případech se však role obrací a centrálním bankéřům není co závidět. Ten případ právě sledujeme v přímém přenosu.

Zraky všech účastníků a pozorovatelů finančních trhů se nyní stáčí do Frankfurtu do sídla Evropské centrální banky. ECB je pravděpodobně jedinou institucí, která může rázně zatočit s dluhovou krizí eurozóny. Centrální banka de facto disponuje nevyčerpatelným množstvím jí vydávané měny, nemůže zbankrotovat, na finančních trzích patří mezi nejsilnější hráče. Politici jižního křídla eurozóny ji proto tlačí, aby přišla s inovovaným plánem na odkup státních dluhopisů problémových států, které ztrácejí důvěru finančních investorů a tudíž i schopnost financovat své vládní potřeby za dlouhodobě udržitelných úrokových podmínek.

Nový program na odkup státních dluhopisů?

Evropská centrální banka již podobný plán má – tzv. Securities Markets Programme (SMP), který zahájila v květnu 2010, ale pod vlivem německého odporu ho aktivně přestala využívat na začátku letošního roku. Ve svých účetních knihách však stále má dluhopisy za více než 200 miliard eur. Program trpěl nízkou transparentností; nebyla zveřejňována struktura nakupovaných dluhopisů ani kritéria, podle kterých si ECB vybírala mezi dluhopisy řeckými, irskými, portugalskými, španělskými, italskými,... Navíc dané státy nenutila k úsporným a reformním krokům, tudíž podporovala morální hazard.

Hlavní kritika programu SMP (nebo jeho možného zástupce) však spočívá v tom, jestli má vůbec Evropská centrální banka mandát sanovat veřejné rozpočty fiskálně neodpovědných států eurozóny. Z Maastrichtské smlouvy vyplývá, že prvořadým cílem Evropského systému centrálních bank (ESCB), který tvoří ECB a centrální banky členských států eurozóny, je udržovat cenovou stabilitu. Dále smlouva rozvádí, že „aniž by byl dotčen cíl cenové stability, podporuje ESCB obecně hospodářské politiky ve Společenství se záměrem přispět k dosažení cílů Společenství“. Vedení ECB v čele s Mariem Draghim, které má oporu i v nejvyšších představitelích EU, se však domnívá, že nákupy jsou v rámci mandátu starat se o zachování cenové stability. Opozici tvoří hlavně německá měnová autorita, když šéf Bundesbanky a člen řídicí rady ECB

Jens Weidmann otevřeně říká, že politika nakupování státních dluhopisů je pro něj blízká financování států prostřednictvím tiskárny peněz. Tedy něco, čeho se každá odpovědná centrální banka vyhýbá jako čert kříži. Nezávislý čtenář ať sám posoudí, kdo má pravdu.

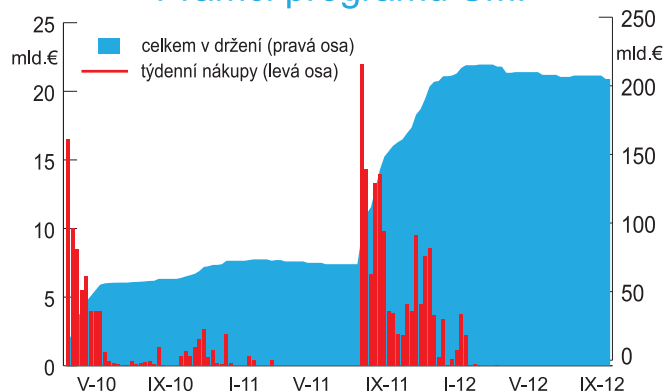
Důvěryhodnost banky nejsilnějším nástrojem

Prosazení nového nákupu státních dluhopisů ohrožuje nejen soulad v čele vedení Evropské centrální banky, ale i důvěryhodnost celé instituce. A ta je pro centrální banky naprosto klíčová. Plno svých měnově-politických plánů důvěryhodní centrální bankéři prosazují pouze silou svých vyjádření a argumentů. Je to levnější a rychlejší než použití nástrojů typů stanovení klíčových úrokových sazeb, minimálních povinných rezerv či intervencí na finančním trhu. Naopak pokud centrální banka ztratí důvěru účastníků trhu ve svou schopnost a ochotu udržet stabilitu měny a nízkou inflaci může to vést k roztočení cenové spirály a oslabení střežené měny. Není třeba dodávat, že zatímco ztratit důvěru může centrální banka během několika týdnů, její obnovování se může táhnout několik let.

Prezident ECB Mario Draghi a jeho kolegové tak stojí před Sophiinou volbou. Mají zachránit eurozónu v její současné podobě i za cenu, že posílí morální hazard dlužníků i investorů a fatálně pošramotí důvěryhodnost ECB, což se dlouhodobě projeví v nižší účinnosti její politiky, vzestupu inflace a pádu společné měnové jednotky? Anebo se mají držet striktního výkladu svého mandátu, sledovat vývoj indexu spotřebitelských cen a kurzu eura a rozpočtové problémy periferních států eurozóny nechat řešit bohatší státy v čele s Německem? Napište nám, co si o tom myslíte!

Jan Jedlička, EU Office

Dluhopisy nakoupené ECB v rámci programu SMP

Zdroj: Evropská centrální banka, Bloomberg

V rubrice Informační servis zobrazujeme nadcházející zasedání klíčových rozhodovacích orgánů Evropské unie, které jsou doplňovány dalšími významnými událostmi typu mezinárodních summitů se světovými velmocemi apod.

Agenda jednání těchto klíčových orgánů je s ohledem na její maximální aktuálnost připravována často jen několik dní před vlastním jednáním a je možno ji vyhledat na tomto odkazu:

<http://europa.eu/newsroom/calendar/>

Zasedání klíčových institucí EU

7. – 8. 9. 2012	Pafos, Kypr
- Neformální setkání ministrů zahraničí	
9. – 11. 9. 2012	Nikósie, Kypr
- Neformální setkání ministrů zemědělství a rybolovu	
14. – 15. 9. 2012	Nikósie, Kypr
- Neformální setkání Rady pro ekonomické a finanční záležitosti (ECOFIN)	
17. 9. 2012	Nikósie, Kypr
- Neformální setkání ministrů energetiky	
19. – 20. 9. 2012	Brusel, Belgie
- Zasedání Rady pro spravedlnost a vnitřních záležitostí	
20. – 21. 9. 2012	Nikósie, Kypr
- Neformální setkání sportovních ministrů	
24. 9. 2012	Brusel, Belgie
- Zasedání Rady pro všeobecné záležitosti	
24. – 25. 9. 2012	Brusel, Belgie
- Zasedání Rady pro zemědělství a rybolov	
26. – 27. 9. 2012	Nikósie, Kypr
- Neformální setkání ministrů obrany EU	
4. 10. 2012	Lucemburk, Lucembursko
- Zasedání Rady pro zaměstnanost, sociální politiku, zdraví a ochranu spotřebitele	
4. – 5. 10. 2012	Nikósie, Kypr
- Neformální setkání ministrů školství	
8. 10. 2012	Lucemburk, Lucembursko
- Euroskupina	
9. 10. 2012	Lucemburk, Lucembursko
- Zasedání Rady pro ekonomické a finanční záležitosti (ECOFIN)	
10. - 11. 10. 2012	Luxemburg, Lucembursko
- Zasedání Rady pro konkurenceschopnost	

Zdroj: www.europa.eu, přístup ke dni 31. 8. 2012

Hlavním tématem aktuálního čísla Měsíčníku EU aktualit je dílčí hodnocení úspěšnosti procesu žádání, administrování a zejména čerpání z disponibilních zdrojů strukturálních a Kohezního fondu EU v České republice. Detailněji se díváme na každý z definovaných operačních programů a analyzujeme úspěšnost jejich využívání z několika různých hledisek. Téma se také zabývá aktuální problematikou – přerušením proplácení výdajů několika operačních programů z Evropské komise.

SROVNÁNÍ AKTUÁLNÍ PROJEKTOVÉ FÁZE OPERAČNÍCH PROGRAMŮ V ČESKÉ REPUBLICĚ

ÚVOD DO PROBLEMATIKY

Z oblasti čerpání peněz z evropských fondů v poslední době moc optimistických zpráv nepřichází: podezření na kriminální kauzy na ROPu Jihozápad a ROPu Severozápad, stále pozastavené proplácení výdajů Brusel u 8 operačních programů či spekulace na téma, jaké operační programy nestihnou vyčerpat alokované částky a kolik peněz se bude muset vrátet.

Cílem této analýzy je objektivním nezaujatým pohledem porovnat statistiku čerpání prostředků z evropských strukturálních fondů přes několik fází projektového cyklu. Doba je na to optimální. Jednak se celé programovací období 2007–2013, které díky pravidlu N+2 finančně končí až v roce 2015, brzy přehoupne do své poslední třetiny a jednak si rezervy v systému řízení, administrace a čerpání peněz z fondů EU uvědomuje i vláda, která na svém srpnové zasedání přijala 12 opatření na odstranění překážek, které brzdí čerpání evropských fondů.

Ambicí tohoto článku není zhodnotit efektivitu vynakládaných peněz. Na to bude zapotřebí přeci jen více času, neboť některé efekty nově zrealizovaných projektů se projeví až v dlouhodobějším horizontu.

Fáze projektového cyklu

Nultou fází projektového cyklu je zjištění, jaký operační program se na zamýšlený projekt hodí a kolik je v něm alokováno finančních prostředků. O tom vypovídá níže sledované 1. kritérium. Ranou fází projektového cyklu je vypsání výzvy k předkládání žádostí o podporu. Vyhlašování výzev je v kompetenci jednotlivých řídicích orgánů každého operačního programu. Další fází je podávání dotačních žádostí. V termínech daných výzvami realizátoři projektů podávají žádosti o podporu, které musí být v souladu s cíli daného operačního programu, z něhož chce žadatel prostředky čerpat. Konkrétní podmínky finanční podpory jsou přesně nadefinovány ve vyhlášené výzvě. Objem podaných žádostí o podporu sledujeme ve 2. kritériu.

V každé výzvě by měla být předem známa hodnotící kritéria, na základě kterých bude implementační agentura každého operačního programu vybírat dotací podpořené projekty. V případě kladného výsledku hodnocení v rámci finanční kapacity výzvy je projekt schválen. Jako schválený považujeme projekt, u kterého je řídicím orgánem podepsán právní akt o poskytnutí dotace. Ten má podobu rozhodnutí o poskytnutí dotace či smlouvy o poskytnutí dotace. Úspěšnost operačních programů z hlediska podepsaných rozhodnutí/smluv porovnáváme v 3. sledovaném kritériu.

Dalším hodnotícím kritériem úspěšnosti využívání jednotlivých operačních programů je objem již proplacených prostředků finálním příjemcům – realizátorům projektů. Platby příjemcům jsou propláceny na základě jimi zaslané žádosti o platbu a většinou jsou realizovány zpětně po uskutečnění celého projektu nebo jeho jednotlivých etap – jedná se o tzv. platby ex-post. Některé řídicí orgány operačních programů umožňují i ex-ante platby, kdy realizátoři získávají peníze z OP předem ve formě záloh.

Systém finančních toků z rozpočtu EU je založen na principu předfinancování z tuzemského státního rozpočtu. Aby se mohlo žádat Evropskou komisi o následné proplácení těchto výdajů na účet Platebního a certifikačního orgánu (je jím odbor Národní fond MF), musí být tzv. certifikovány. Certifikací se myslí potvrzení správnosti údajů předložených řídicími orgány platebnímu orgánu. Jejím výsledkem je zpracování žádosti o platbu Evropské komisi spolu s certifikátem podepsaným oprávněnou osobou. Za každý program se provádí zvláštní certifikace a porovnání úspěšnosti jednotlivých OP v této kategorii je předmětem našeho posledního pátého hodnotícího kritéria.

Při zjištění nedostatků v administraci projektů je proplácení výdajů Evropskou komisí zastaveno. Brusel po té výzvě členskou zemi k nápravě zjištěných vad a nedostatků a do doby jejich odstranění jsou platby stále pozastaveny. To bohužel v širokém měřítku potkalo letos na jaře i Českou republiku, jak o tom píšeme v druhé kapitole.

HODNOCENÍ ÚSPĚŠNOSTI OPERAČNÍCH PROGRAMŮ PODLE RŮZNÝCH KRITÉRIÍ

1. Kritérium celkové alokace

Celková alokace evropských strukturálních fondů vypovídá o rozdělení evropských peněz v té nejobecnější rovině. Jedná se o souhrnný objem peněžních prostředků pro každý jednotlivý operační program, kterými může Česká republika disponovat

během let 2007–2013. Je výsledkem politického rozhodnutí a závisí na národních prioritách. Největší důraz byl kladen na dopravu – Operační program Doprava získal k rozdělení přes 170 miliard korun, což představuje přibližně 15 % z ročního rozpočtu ČR. Důležitou prioritou byla také kultivace životního

Téma

prostředí – OP Životní prostředí dostal na zlepšení prostředí téměř 150 miliard. Další operační programy následují až s velkým odstupem – OP Podnikání a inovace obsadilo třetí místo s alokací 90 miliard korun a OP Výzkum a Vývoj inovací, určený na podporu technologií může dotovat 60 miliardami korun. Naopak nejméně dostala Praha, protože strukturální fondy jsou určené pro vyrovnávání rozdílů mezi bohatými a chudými regiony a Praha patří mezi desítku nejbohatších regionů celé Evropské unie. Nízký počet prostředků získal také OP Technická pomoc, který je určen pro administrativní podporu ostatních operačních programů.

Operační program	Celková alokace	
	mil. Kč	% z alokace
OP Doprava	172 389	21,9
OP Životní prostředí	145 960	18,5
OP Podnikání a inovace	92 589	11,8
OP Výzkum a vývoj inovací	61 511	7,0
OP Lidské zdroje a zaměstnanost	54 709	7,8
OP Vzdělávání pro konkurencesch.	54 167	6,1
Integrovaný OP	48 043	6,9
ROP Severozápad	22 545	0,7
ROP Moravskoslezsko	21 710	2,9
ROP Jihovýchod	21 434	2,8
ROP Střední Morava	20 043	2,7
ROP Severovýchod	19 970	2,5
ROP Jihozápad	18 862	2,5
ROP Střední Čechy	16 961	2,4
OP Praha - konkurenceschopnost	7 146	2,2
OP Technická Pomoc	5 778	0,9
OP Praha - adaptabilita	3 208	0,4
Evropský sociální fond	112 083	14,2
Evropský fond regionálního rozvoje	413 582	52,6
Fond soudružnosti	261 360	33,2
CELKEM	787 025	100,0

Zdroj: Měsíční monitorovací zpráva; Národní orgán pro koordinaci, čísla jsou platná k 3. 8. 2012

Peníze rozdělují tři vzájemně nezávislé fondy. Prostřednictvím Evropského sociálního fondu (ESF) se podporují rozvojové projekty v oblastech zaměstnanosti a lidských zdrojů (například rekvalifikace, sociální integrace, vzdělávání apod.). Na tyto aktivity dostal přibližně 14 % všech peněz určených na kohezní politiku v ČR. Pomoc tzv. Fondu soudružnosti (CF) je určena na přímé financování konkrétních velkých projektů v oblasti životního prostředí, rozvoje dopravy (transevropské dopravní sítě, podpora veřejné dopravy) a nově i v oblasti energetické účinnosti a obnovitelných zdrojů energie. K dosažení svých

cílů disponuje přibližně třetinou celkové alokace. Prostředky největšího Evropského fondu pro regionální rozvoj (ERDF) jsou určeny na tvrdé nebo investiční projekty (dopravní, vzdělávací, sociální, zdravotní infrastruktury, stroje a zařízení apod.). Ve finančním rámci 2007–2013 si ERDF na tyto priority zaslouží polovinu rozpočtu.

2. Podané žádosti

K začátku srpna 2012 bylo ke všem OP fungujícím v České republice podáno přes 80 000 žádostí, které dohromady žádaly o více než 1,25 bilionu korun. Nejvyšší konkurence v podávání žádostí byla u OP Praha – Adaptabilita, protože v Praze se rozděluje velmi málo prostředků, o které ale žádá velmi mnoho zájemců. Proto již na Magistrát Hl. m. Prahy doputovaly žádosti v hodnotě téměř 5násobku celkové alokace. O mnoho peněz také bylo zažádáno v rámci Regionálního OP Jihozápad či OP Vzdělávání pro Konkurenceschopnost. Relativně menší zájem (a tedy poměrně vysoká šance na úspěšnou žádost) je naopak o programy OP Doprava, o Integrovaný OP či OP Životní prostředí, avšak i zde objem podaných žádostí bezpečně přesáhl částku, která je v operačních programech k dispozici.

Operační program	Podané žádosti	
	mil. Kč	% z alokace
OP Praha - adaptabilita	15 280	476,4
ROP Jihozápad	52 094	276,2
OP Vzdělávání pro konkurencesch.	135 431	250,0
ROP Severovýchod	41 449	207,6
OP Praha - konkurenceschopnost	14 137	197,8
ROP Střední Čechy	31 514	185,8
OP Lidské zdroje a zaměstnanost	97 051	177,4
ROP Severozápad	39 932	177,1
OP Výzkum a vývoj inovací	101 500	165,0
ROP Jihovýchod	35 172	164,1
ROP Střední Morava	32 382	161,6
OP Podnikání a inovace	147 704	159,5
ROP Moravskoslezsko	33 287	153,3
OP Technická pomoc	8 122	140,6
OP Životní prostředí	199 457	136,7
Integrovaný OP	60 518	126,0
OP Doprava	215 841	125,2
Evropský sociální fond	674 919	163,2
Evropský fond regionálního rozvoje	338 188	129,4
Fond soudružnosti	247 762	221,1
CELKEM	1 260 869	160,2

Zdroj: Měsíční monitorovací zpráva; Národní orgán pro koordinaci, čísla jsou platná k 3. 8. 2012

Z hlediska jednotlivých fondů byl největší zájem o finanční prostředky z Fondu soudružnosti – poptávka více než dvakrát převyšovala nabídku. Naopak o nejméně peněz vzhledem k celkové alokaci subjekty zažádaly u Evropského fondu regionálního rozvoje.

3. Projekty s vydaným rozhodnutím/smlouvou o poskytnutí dotace

Ze všech žádostí o finanční podporu (dotaci) bylo úspěšně schváleno celkem více než 600 miliard korun, tedy přes tři čtvrtiny z celkové alokace. Jinými slovy to znamená, že ještě téměř čtvrtina ze všech peněz určených pro Českou republiku stále ještě čeká na schválení. Za kritérium schválení považujeme podpis rozhodnutí či smlouvy o poskytnutí dotace. Z objemu žádaných peněz byla schválena necelá polovina (48 %).

Operační program	Schválené projekty	
	mil. Kč	% z alokace
OP Doprava	168 076	97,5
ROP Severovýchod	18 420	92,2
OP Výzkum a vývoj inovací	56 260	91,5
ROP Jihovýchod	18 898	88,2
ROP Střední Čechy	14 932	88,0
OP Lidské zdroje a zaměstnanost	47 110	86,1
OP Praha - konkurenceschopnost	6 148	86,0
ROP Jihozápad	16 196	85,9
OP Vzdělávání pro konkurencesch.	44 553	82,3
OP Praha - adaptabilita	2 615	81,5
ROP Severozápad	18 348	81,4
OP Podnikání a inovace	74 802	80,8
ROP Moravskoslezsko	16 363	75,4
Integrovaný OP	35 541	74,0
OP Technická pomoc	4 015	69,5
ROP Střední Morava	13 242	66,1
OP Životní prostředí	85 600 ^{*)}	58,6
Evropský sociální fond	94 278	84,1
Evropský fond regionálního rozvoje	339 023	82,0
Fond soudružnosti	168 257	64,4
CELKEM	601 558	76,4

Zdroj: Měsíční monitorovací zpráva; Národní orgán pro koordinaci, *) částka zahrnuje projekty jak s podepsaným rozhodnutím/smlouvou o poskytnutí dotace, tak projekty s vydaným Registračním listem bez rozhodnutí/smlouvy. V celkovém součtu však figuruje pouze hodnota za projekty s vydaným rozhodnutím/smlouvou ve výši 46,0 mld. Kč; čísla jsou platná k 3. 8. 2012

Nejméně prostředků zbývá v OP Doprava, kde 97,5 % z celkové alokace již bylo rozděleno. Podobně v ROP Severovýchod a OP Výzkum a vývoj inovací již zbývá k rozdělení pouze přibližně 8 % prostředků. Naopak největší prostor pro čerpání je v rámci OP Životní prostředí, kde jsou k dispozici ještě zhruba dvě pětiny prostředků (tedy 60 miliard korun). Na dolních příčkách pomyslného žebříčku je dále ROP Střední Morava, která má k dispozici přibližně jednu třetinu a na třetím OP Technická pomoc, kde čeká na rozdělení 30 % prostředků.

Největší šance na získání prostředků je u Fondu soudružnosti, u kterého čeká na schválení stále přes 35 % alokace. Naopak nejméně peněz již rozdělil Evropský sociální fond – přes 84 %.

4. Proplacené prostředky příjemcům

Systém proplácení peněz z fondů EU funguje většinou na principu zpětných plateb (tzv. ex-post platby), kdy správce operačního programu proplácí projekt až poté, co je projekt zrealizován. Některé operační programy umožňují i poskytování zálohových plateb před zahájením nebo v průběhu realizace projektu (tzv. ex-ante platby).

Operační program	Proplacené prostředky příjemcům	
	mil. Kč	% z alokace
OP Doprava	125 171	72,6
ROP Severovýchod	13 143	65,8
OP Praha - adaptabilita	1 981	61,7
OP Praha - konkurenceschopnost	4 385	61,4
ROP Jihovýchod	12 800	59,7
ROP Střední Morava	10 724	53,5
ROP Severozápad	11 719	52,0
ROP Střední Čechy	8 232	48,5
OP Vzdělávání pro konkurencesch.	25 067	46,3
ROP Jihozápad	8 679	46,0
ROP Moravskoslezsko	9 302	42,8
OP Lidské zdroje a zaměstnanost	21 036	38,5
OP Podnikání a inovace	34 884	37,7
OP Výzkum a vývoj inovací	17 091	27,8
OP Životní prostředí	38 311	26,2
OP Technická pomoc	1 506	26,1
Integrovaný OP	11 256	23,4
Evropský sociální fond	48 083	42,9
Evropský fond regionálního rozvoje	180 922	43,7
Fond soudružnosti	126 282	48,3
CELKEM	355 287	45,1

Zdroj: Měsíční monitorovací zpráva; Národní orgán pro koordinaci, čísla jsou platná k 3. 8. 2012

Předchozí tabulka ukazuje, kolik finančních prostředků bylo v jednotlivých operačních programech již vyplaceno realizátorům projektů. Celkem bylo ze státní kasy vyplaceno 45 % z celkové alokace, přičemž největší objem prostředků vyplatil OP Doprava (téměř tři čtvrtiny), následovaný ROP Severovýchod, kde se jedná o necelé dvě třetiny. Nejméně dokončených projektů je v rámci Integrovaného OP, OP Technická pomoc a OP Životní prostředí, kde je vyplacena přibližně čtvrtina prostředků.

Nejvíce projektů bylo ukončeno v rámci Fondu soudružnosti, kde stát již vyplatil přes 48 % z celkové alokace. Rozdíly ovšem nejsou nijak dramatické – nejméně vyplatil Evropský sociální fond a jedná se o necelých 43 %.

5. Certifikované výdaje EK

Finálně ukončených, tedy i Bruselem certifikovaných prostředků je zatím poměrně málo – z celkové alokace všech OP je to méně než jedna pětina. Prozatím je neúspěšnější v poskytování peněz včetně schválení Evropskou komisí ROP Jihovýchod, kterému již bylo 56 % z celkové alokace proplaceno a certifikováno v Bruselu. V těsném závěsu za ním se umístily ROP Střední Morava a ROP Severovýchod. Na samém konci je OP Výzkum a vývoj inovací, ze kterého byla v Bruselu certifikována pouhá 4 %, a to i přesto, že má nasmlouváno přes 90 % prostředků. Příliš dobře si nevede ani OP Životní prostředí či OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost, kde Brusel dal zelenou pouze okolo 8 % prostředkům.

Nejvíce prostředků bylo certifikováno v rámci Evropského fondu regionálního rozvoje – ale stále je to méně než čtvrtina z celkové alokace. Evropský sociální fond již má definitivně vyřízeno 18 % alokace. Poslední Fond soudružnosti zatím

nemá Bruselem certifikováno ani 9 % z celkové alokace.

Operační program	Certifikované výdaje	
	mil. Kč	% z alokace
ROP Jihovýchod	11 969	55,8
ROP Střední Morava	10 051	50,1
ROP Severovýchod	9 397	47,1
OP Praha - adaptabilita	1 215	37,9
ROP Střední Čechy	5 515	32,5
ROP Jihozápad	5 933	31,5
ROP Moravskoslezsko	6 378	29,4
OP Lidské zdroje a zaměstnanost	14 640	26,8
ROP Severozápad	5 496	24,4
OP Technická pomoc	1 235	21,4
OP Praha - konkurenceschopnost	1 506	21,1
OP Podnikání a inovace	17 856	19,3
OP Doprava	26 843	15,6
Integrovaný OP	5 403	11,2
OP Vzdělávání pro konkurencesch.	4 374	8,1
OP Životní prostředí	10 869	7,4
OP Výzkum a vývoj inovací	2 462	4,0
Evropský sociální fond	20 229	18,0
Evropský fond regionálního rozvoje	98 333	23,8
Fond soudružnosti	22 580	8,6
CELKEM	141 141	17,9

Zdroj: Měsíční monitorovací zpráva; Národní orgán pro

POZASTAVENÍ PROPLÁCENÍ Z OPERAČNÍCH PROGRAMŮ

Z důvodů zjištěných nedostatků ve fungování českých řídicích a kontrolních systémů bylo v březnu roku 2012 pozastaveno předkládání žádostí o platbu k refundaci EU u všech operačních programů spolufinancovaných z Evropského fondu pro regionální rozvoj (ERDF) a Fondu soudružnosti (FS).

Dotační tok k realizátorům projektů nebyl narušen. V praxi totiž pozastavení předkládání žádostí o platbu znamená, že nedochází k refundaci finančních prostředků z rozpočtu EU na účet Platebního a certifikačního orgánu (PCO) při MF ČR, ze kterého jsou převáděny prostředky do kapitol státního rozpočtu, které vydaly prostředky na předfinancování prostředků z rozpočtu EU. Řídicí orgány tak příjemcům proplácejí částky z vlastních zdrojů.

Do konce června 2012 měla Česká republika přijmout příslušná opatření. O měsíc později v reakci na přijaté opatření byl proces předkládání žádostí o proplacení Evropskou komisí obnoven u sedmi operačních programů:

- OP Podnikání a inovace (s výjimkou programu Záruka)
- OP Výzkum a vývoj pro inovace
- OP Technická pomoc
- ROP Jihozápad
- ROP Střední Morava
- ROP Moravskoslezsko
- OP Praha–Konkurenceschopnost

U dalších osmi operačních programů nadále nedochází k odesílání žádostí o platbu do EK a refundaci ze strany EK:

- OP Doprava
- OP Životní prostředí
- Integrovaný OP
- ROP Severozápad
- ROP Severovýchod

Téma

- ROP Střední Čechy
- OP přeshraniční spolupráce Česká republika–Polsko
- OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost

Příslun prostředků na účty řídicích orgánů problémových operačních programů stopla i sama česká strana, když v reakci na nalezené nesrovnalosti letos v březnu zastavila proces certifikace (tedy ověřování) pro deset operačních programů. U části z nich mezitím byly nedostatky odstraněny, přesto byly ke konci srpna pozastaveny certifikace u pěti programů.

Pozastavená certifikace, resp. přijímání žádostí o platbu může mít již nyní reálné dopady na nevyčerpání alokací některých operačních programů. Z aplikace pravidla N+2/N+3 totiž vyplývá, že objem certifikovaných výdajů a žádostí o platbu zaslaných EK za OP musí ke konci letošního roku dosahovat minimálně 31 % celkové alokace programů. Nedodržení tohoto limitu, a tudíž i nezvratné ztráty části alokace, hrozí zejména

u těchto programů, které mají navíc pozastavenou certifikaci, případně odesílání žádostí o platbu do Evropské komise: OP ŽP, OP VpK a Integrovaný OP.

Přehled aktuálně pozastaveného procesu certifikace dle jednotlivých OP ze strany PCO

OP	Řídicí orgán	Pozastavení certifikace
ROP Severozápad	RR Severozápad	25. 3. 2011
OP Vzdělávání pro konkurencesch.	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	12. 1. 2012
OP Doprava	Ministerstvo dopravy	14. 3. 2012
OP Životní prostředí	Ministerstvo životního prostředí	14. 3. 2012
ROP Střední Čechy	RR Střední Čechy	22. 5. 2012

Zdroj: Platební a certifikační orgán (PCO)

ZÁVĚR

Čistě pohledem statistik čerpání si Česká republika v disciplíně využívání prostředků z fondů EU až tak špatně nevede. O peníze z operačních programů panuje mezi realizátory projektů velký zájem, který je mnohem vyšší než rozpočet programů. Ani z hlediska schválených programů si nevedeme špatně. Z celkové alokace bylo na začátku srpna schváleno 76 % prostředků na projekty, které již obdržely podepsané rozhodnutí či smlouvu o poskytnutí dotace. Ukazatel se dále o několik procentních bodů zvýší, pokud bychom zahrnuli i projekty již schválené řídicím orgánem, ale stále čekající na vydání právního aktu k poskytnutí dotace.

Z celkového balíku peněz z fondů EU pro ČR bylo finálním příjemcům proplacena necelá polovina, což vzhledem k převažujícím ex-post platbám (tedy vypláceným až po realizaci projektu) nepovažujeme za kritickou hodnotu. Větší vrásky na čele by měla odpovědným úředníkům způsobovat statistika certifikovaných výdajů odeslaných k proplacení Evropské komisi. Jedná se totiž o pouhých 18 % z celkové alokace.

Výrazný rozdíl mezi proplacenými prostředky finálním příjemcům a certifikovanými výdaji vysvětluje pozastavení přijímání žádostí o platbu Evropskou komisí, resp. pozastavení certifikace výdajů tuzemským ministerstvem financí. Takto je postiženo osm operačních programů včetně dvou objemově nejvýznamnějších. Důvod je zřejmý: významné nedostatky v administraci a kontrole operačních programů. Kritická situace je u třech programů, u kterých díky pravidlu N+2/N+3 reálně hrozí odebrání části alokace.

Prostředky z evropských strukturálních fondů a kohezního fondu tvoří v současné době charakterizované úsporami státního rozpočtu pravděpodobně jediný významný zdroj

pro možný fiskální impuls, který by vnesl růstový impuls do skomírající tuzemské ekonomiky. O to více je tristní sledovat neuspokojivý vývoj v oblasti proplacení prostředků z Evropské komise, která stále neproplácí prostředky osmi OP.

Realizované projekty sice nejsou bezprostředně ohroženy, ale u pozastavených operačních programů jsou financovány čistě z národních rozpočtových zdrojů, což dále zhoršuje stav státní pokladny.

Věřme, že aktivita české vlády, která přijala sadu opatření na zefektivnění čerpání prostředků z fondů EU, (viz článek výše v rubrice Události) nepřichází za pět minut dvanáct a co nejdříve se projeví v obnově toků z Evropské komise.

Rubrika Průvodce podnikáním je ochutnávkou nového poradenského programu „Průvodce podnikáním (nejen) v EU“, který od začátku roku spustil EU Office. V rámci programu radíme našim klientům z řad malých a středních podnikatelů, jak úspěšně expandovat do zahraničí a jaké je zde čeká podnikatelské prostředí. Více informací o programu naleznete zde: www.csas.cz/eu. Pod vlivem konce prázdnin jsme jako první sledovanou zemi zařadili oblíbenou přímořskou destinaci – Chorvatsko.

CHORVATSKO

Základní údaje

Oficiální název	Republika Chorvatsko (Republika Hrvatska)
Počet obyvatel	4 412 137 (2011)
Rozloha	56 594 km ²
Měna	Kuna (HRK)
Etnické složení	Chorvati 89,6 %, Srbové 4,5 %, ostatní 5,9 %

Zdroj: CIA World Factbook

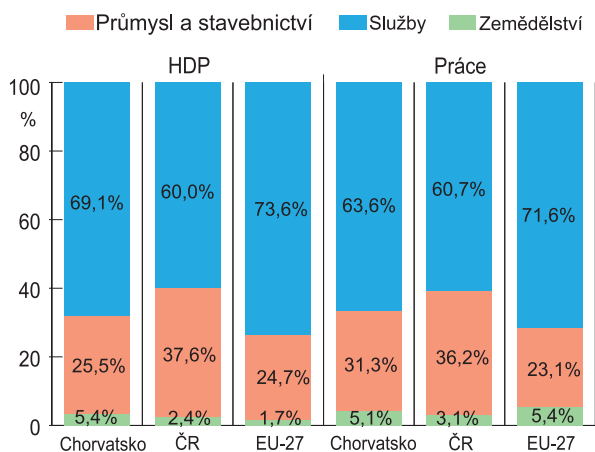
Po druhé světové válce se Chorvatsko stalo součástí Federativní lidové (později socialistické) republiky Jugoslávie. V roce 1991 bylo vyhlášeno referendum, ve kterém se většina obyvatel vyslovila pro samostatnost Chorvatska a na základě kterého byla vyhlášena nezávislost. V roce 2011 Záhřeb podepsal Přístupovou smlouvu s EU a dne 1. července 2013 se země stane 28. členem Evropské unie.

Výkonná moc spočívá v rukou prezidenta a vlády. Prezident je volen na pět let přímo lidem. Zákonnodárná moc je svěřena jednokomorovému parlamentu (Sabor), který se skládá z nejméně 100 a nejvíce 160 poslanců volených na čtyři roky.

Struktura hospodářství a zahraniční obchod

Oproti zbytku Evropy má chorvatské hospodářství vyšší podíl zemědělství. To produkuje zejména obiloviny, kukuřici, cukrovou řepu či slunečnicová semena. V průmyslu se daří strojírenství, výrobě chemikálií a plastů, elektroniky či surového železa. V oblasti služeb je významný zejména cestovní ruch na pobřeží Jadranu.

Sektory národního hospodářství v Chorvatsku (ČR a EU)

Zdroj: CIA World Factbook, HDP za rok 2011, práce za rok 2008

Mezi nejdůležitější exportní partnery patří Itálie (18,9 %), Bosna a Hercegovina (11,9 %) či Německo (10,6 %). Vyváží se dopravní vybavení, stroje, textil, chemikálie a potraviny. Chorvatsko dováží zboží (zejm. stroje, dopravní a elektrické zařízení, chemikálie a paliva) především z Itálie (15,2 %), Německa (12,5 %) a Ruska (9 %).

Makroekonomický výhled

Chorvatské hospodářství má za sebou zatím nejtěžší období své novodobé historie, když od roku 2009, kdy tamější HDP poklesl o 6 %, se ekonomika dosud nevrátila na růstovou trajektorii.

Základní makro ukazatele	2010	2011	2012 ^e	2013 ^e
Růst HDP (%)	-1,2	0,0	-1,2	0,8
Míra nezaměstnanosti (%)	11,8	13,1	13,4	12,7
Inflace (%)	1,1	2,2	2,4	2,0
Deficit veřejných rozp. (% HDP)	-4,9	-5,0	-5,1	-5,0
Veřejný dluh (% HDP)	41,2	45,7	51,3	57,1

Zdroj: Evropská komise

Pokles hospodářské aktivity (-1,2 %) je očekáván i pro letošní rok. Hlavním viníkem je dluhová krize eurozóny, která se projevuje ve snížení poptávky po chorvatských exportech. K poklesu ale přispívá i slabá domácí poptávka. Tu negativně zasahuje špatná situace na trhu práce a vysoké zadlužení domácností (ale i podnikatelů), které procházejí bolestivým procesem oddlužování. Důsledkem slabé ekonomiky je i zhruba 5% deficit veřejných financí.

První hospodářský růst za posledních pět let (!) by mělo Chorvatsko vykázat až v roce 2013. Podmínkou je uklidnění turbulencí na finančních trzích, obnova poptávky ze zahraničí a příliv prostředků plynoucích ze členství země v EU.

Základní ukazatele trhu práce	
Míra nezaměstnanosti (2011)	13,1 %
Produktivita práce k Ø EU (2010)	77,4 %
Minimální měsíční mzda (1H/2012)	373,4 EUR
Ø měsíční náklady práce v sektorech	
Zpracovatelský průmysl (2010)	Chorvatsko 1 131 € / ČR 1 303 €
Velkoobchod a maloobchod (2010)	Chorvatsko 1 124 € / ČR 1 350 €
Přeprava a skladování (2010)	Chorvatsko 1 312 € / ČR 1 346 €
Ubytovací a stravovací služby (2010)	Chorvatsko 1 097 € / ČR 835 €
Informační služby a komunikace (2010)	Chorvatsko 2 286 € / ČR 2 616 €

Zdroj: Eurostat

Trh práce

Míra nezaměstnanosti je v Chorvatsku soustavně vyšší než v ČR, v roce 2011 tento rozdíl činil 7,7 procentního bodu (tedy více než dvojnásobek). Průměrná produktivita práce je zde vůči podobnému ukazateli v ČR vyšší o cca 14 %. Minimální měsíční mzda v Chorvatsku představuje ekvivalent 373,4 EUR

S výjimkou cestovního ruchu jsou ve všech významných hospodářských sektorech pracovní náklady v Chorvatsku o více než desetinu nižší než v ČR.

Základy pracovního práva

Pracovní smlouva musí být uzavřena písemně. Je možné ji uzavřít na dobu neurčitou nebo určitou, ta ale nesmí překročit tři roky. V pracovní smlouvě může být stanovena zkušební doba v délce max. 6 měsíců.

Zaměstnavatel může ukončit pracovní poměr z ekonomických, technologických a organizačních důvodů, pokud zaměstnanec přestane být schopen nadále vykonávat práci a pro hrubé porušení pracovní kázně. Délka výpovědní lhůty se liší v závislosti na délce trvání pracovního poměru od dvou týdnů v případě, že zaměstnanec pracoval u zaměstnavatele méně než rok, až po tři měsíce, pokud zaměstnanec pracoval u zaměstnavatele déle než 20 let.

Základy obchodního práva

Nejrozšířenější formou společností v Chorvatsku je společnost s ručením omezeným (d.o.o.), kterou může založit jedna či více osob. Společníci ručí za závazky společnosti jen do výše svých nesplacených vkladů.

Právní forma	Minimální kapitál
Veřejná obchodní společnost	není stanoven
Komanditní společnost	není stanoven
Společnost s ručením omezeným	20 000 HRK
Akciová společnost	200 000 HRK
Hospodářské zájmové sdružení	není stanoven

Zdroj: *Hrvatska gospodarska komora*

Minimální požadovaný kapitál činí 20 000 HRK, což je ekvivalent 70 000 CZK. Pro větší podnikatelské projekty je více využívána akciová společnost (d.d.), jejíž základní kapitál činí min. 200 tisíc kun (cca 700 tisíc Kč).

Z průzkumu Světové banky vyplývá, že proces založení průměrné s. r. o. je v Chorvatsku poměrně rychlý (nezabere déle než týden), celkové náklady jdou do výše okolo 6 000 chorvatských kun (cca 20 500 CZK).

Hlavní daně a vedlejší náklady práce

Sazba daně z příjmů právnických osob je plošná ve výši 20 %, což je ve středoevropském kontextu spíše

nadprůměrné číslo. Daňovým nerezidentům je z přijatých dividend sraženo 12 %. Na stejné úrovni začíná i progresivní daň z příjmů fyzických osob. Ta má tři pásma a měsíční příjmy nad 8 000 kun (cca 27 tisíc korun) jsou zdaněny nejvyšší 40% sazbou.

Daň/odvod	Sazba
Korporátní daň	20 %
Daň z dividend nerezidentům	12 %
Daň z příjmu jednotlivců (progresivní daň)	12/25/40 %
DPH (základní / snížená / nulová sazba)	25/10/0 %
Sociální a zdravotní pojištění - zaměstnanec	20 %
Sociální a zdravotní pojištění - zaměstnavatel	15,2 %

Zdroj: *Hrvatska gospodarska komora*

Náklady na pracovní sílu zvyšuje i příspěvek zaměstnavatele na sociální a zdravotní pojištění, který činí 15,2 % (zaměstnanci je na tento účel ze mzdy strhnuto 20 %). Základní sazba DPH je 25 %, snížená sazba ve výši 10 % se vztahuje na ubytovací služby, denní tisk, časopisy a periodika. Některé druhy zboží (základní potraviny, učebnice, zdravotní pomůcky) jsou osvobozeny od DPH.

Energetika

Většina elektrické energie se v Chorvatsku vyrábí z obnovitelných zdrojů – 62,6 % z veškeré elektřiny pochází z vodních elektráren a jedno procento vyrábí větrné elektrárny. Přesto jsou tu ceny elektřiny levnější než v ČR.

Podle statistik Eurostatu zaplatil v roce 2011 odběratel v Chorvatsku za 1 GWh v průměru o necelých 19 % méně než velkoobdobatel sídlící v Česku. Opačná situace panuje na trhu zemním plynem, který je v Chorvatsku o zhruba 30 % dražší než v tuzemsku.

Ø velkoobchodní ceny v 2H/2011	Chorvatsko	ČR
Elektrická energie (EUR/kWh)	0,0886	0,1071
Zemní plyn (EUR/GJ)	12,01	9,24

Zdroj: *Eurostat, ceny bez DPH*

Investiční pobídky

Chorvatsko nabízí zahraničním investorům široké spektrum pobídek: daňové úlevy, celní preference, podporu na vytváření nových pracovních míst, podporu technologických center, podporu vzdělávání spojeného s investováním do tvorby nových pracovních míst a strategickou podporu obchodní činnosti a podporu významných investičních projektů. Konkrétní výše pobídky záleží na regionu, kam směřuje investice, a na velikosti investované částky a vytvořených pracovních míst. Například pro získání desetiletých daňových prázdnin je potřeba investovat alespoň 8 milionů eur a zaměstnat 75 osob. Méně štědré investiční pobídky je možné získat již při investování 300 000 eur.

Rubrika Historie nás bude v každém čísle Měsíčníku EU aktualit provádět vývojem Evropské unie. V první fázi nás zavede do samého počátku vzniku evropské integrace. Nejprve se ohlédneme za zakládacími smlouvami, které zásadně ovlivnily vývoj evropské ekonomické integrace. V tomto vydání se zaměříme i na to, co předcházelo vzniku prvních evropských společenství a dále na první ze třech společenství – Evropské společenství uhlí a oceli – ESUO.

PO STOPÁCH ZAKLÁDACÍCH SMLUV ANEB JAK TO VŠECHNO ZAČALO

Po druhé světové válce řešily nejen evropské mocnosti, kudy dál. Obava z návratu dalšího válečného konfliktu s sebou přinesla vznik celosvětových mezinárodních organizací (např. OSN), ale také na evropské úrovni se objevily snahy o nadnárodní orgán, který by dohlížel na vytvoření jednotné Evropy a rozvoj spolupráce nejen ekonomické, ale i politické.

Rada Evropy

V roce 1949 byla založena Rada Evropy, která však není institucí Evropské unie. Zakládajícími členy byly Belgie, Dánsko, Francie, Irsko, Itálie, Lucembursko, Nizozemsko, Norsko, Švédsko a Velká Británie. V roce 1950 byla podepsána Evropská úmluva o ochraně lidských práv a svobod, která uznává základní lidská práva a odmítá veškeré nehumánní tresty. Jejím dnešním úkolem je zajištění spolupráce členských zemí především při podpoře demokracie a ochraně lidských i sociálních práv a svobod.

Schumanova deklarace

Velkým impulsem pro rozvoj spolupráce v Evropě se stal návrh francouzského poradce Jeana Monneta na vytvoření nadnárodní kontroly těžkého průmyslu. Tímto návrhem se inspiroval francouzský ministr zahraničních věcí Robert Schuman ve své deklaraci (tzv. Schumanově deklaraci),

kteřou zveřejnil dne 9. května 1950. Od té doby se 9. květen slaví jako Den Evropy

Robert Schuman v této deklaraci představil plán na posílení spolupráce v Evropě a na vytvoření mezinárodní organizace, která by dohlížela na těžbu uhlí a výrobu oceli v Evropě. Právě uhlí a ocel byly významné právě v období válek a užívaly se ve zbrojním průmyslu, a pokud by byly pod společným dohledem (tzv. Vysoký úřad – předchůdce Komise) více zemí, znamenalo by to, že je nemůže žádná země tajně užívat ke zbrojení a to by Evropě zajistilo mír. Hlavními aktéry se měly stát Francie a Německo.

Pařížská smlouva – Evropské společenství uhlí a oceli

Na Schumanovu deklaraci navázalo šest evropských států (Belgie, Francie, Itálie, Lucembursko, Německo a Nizozemsko), když 18. dubna 1951 podepsaly tzv. Pařížskou smlouvu, která zakládala Evropské společenství uhlí a oceli (ESUO). Pařížská smlouva vešla v platnost 23. 7. 1952 a byla uzavřena na dobu 50 let, tedy do roku 2002. Význam oceli a uhlí se s postupem let snižoval. Proto již nemělo smysl v roce 2002 tuto smlouvu prodlužovat. Její náplň a vize přešla do následujících smluv. Cílem ESUO bylo zajištění trvalého míru prostřednictvím vytvoření společného trhu pro uhlí a ocel.

Chronologický přehled zakládacích smluv

Datum podpisu (platnost)	Název smlouvy	Změna/důvod
9. května 1950	Schumanova deklarace	návrh spolupráce v Evropě
18. 4. 1951 (23. 7. 1952 – 23. 7. 2002)	Pařížská smlouva – Smlouva o založení Evropského společenství uhlí a oceli	založení Evropského společenství uhlí a oceli - ESUO
25. 3. 1957 (1. 1. 1958)	Římské smlouvy – Smlouvy o Evropském hospodářském společenství a Euratomu	založení Evropského hospodářského společenství a Euratomu – rozšíření hospodářské spolupráce
8. 4. 1965 (1. 7. 1967)	Slučovací smlouva – Smlouva o jednotných orgánech	zavedení společných institucí pro všechna 3 společenství
17. 2. 1986 (1. 7. 1987)	Jednotný evropský akt	zavedení kvalifikované většiny v rozhodování Rady, Evropský parlament procedura spolupráce a souhlas
7. 2. 1992 (1. 11. 1993)	Maastrichtská smlouva – Smlouva o Evropské unii	příprava EMU a nahrazení Evropského společenství termínem Evropská unie
2. 10. 1997 (1. 5. 1999)	Amsterdamská smlouva – Pozměňující smlouva o EU	procedura spolurozhodování
26. 2. 2001 (1. 2. 2003)	Smlouva z Nice	reforma institucí – změna hlasovacího systému v Radě
13. 12. 2007 (1. 12. 2009)	Lisabonská smlouva	založení EU – právní subjektivita, EU mezinárodní organizací

Statistické okénko

Statistické okénko zobrazuje důležité makroekonomické ukazatele všech 27 členských zemí Unie. Zahrnují ukazatele ekonomické výkonnosti (HDP per capita k průměru EU, růst HDP, míra nezaměstnanosti), vnější ekonomické stability (běžný účet k HDP), fiskální stability (veřejné rozpočty k HDP, veřejný dluh k HDP) či cenové charakteristiky (meziroční inflace na bázi indexu HICP, úroveň cenových hladin). Pro srovnání jsou v tabulce i stejné ukazatele pro celou EU. Zdrojem dat je Eurostat.

Klíčové makroekonomické ukazatele

v %	Růst HDP			Saldo běžného účtu k HDP			Míra nezaměstnanosti			Meziroční inflace		
	2009	2010	2011	2009	2010	2011	V-12	VI-12	VII-12	V-12	VI-12	VII-12
Belgie	-2,8	2,3	1,9	-1,6	1,4	-0,8	7,1	7,2	7,2	2,6	2,2	2,0
Bulharsko	-5,5	0,4	1,7	-8,9	-1,0	0,9	12,2	12,3	12,4	1,8	1,6	2,4
ČR	-4,7	2,7	1,7	-2,4	-3,9	-2,9	6,7	6,7	6,6	3,5	3,8	3,3
Dánsko	-5,8	1,3	1,0	3,3	5,5	6,5	8,0	8,0	7,9	2,1	2,2	2,1
Německo	-5,1	3,7	3,0	5,9	6,1	5,7	5,5	5,5	5,5	2,2	2,0	1,9
Estonsko	-14,3	2,3	7,6	3,7	3,6	3,2	10,1	10,1	n/a	4,1	4,4	4,1
Irsko	-7,0	-0,4	0,7	-2,9	0,5	0,1	14,7	14,8	14,9	1,9	1,9	2,0
Řecko	-3,3	-3,5	-6,9	-11,1	-10,1	-9,8	23,1	n/a	n/a	0,9	1,0	0,9
Španělsko	-3,7	-0,1	0,7	-4,8	-4,5	-3,5	24,8	24,9	25,1	1,9	1,8	2,2
Francie	-2,7	1,5	1,7	-1,5	-1,7	-2,2	10,1	10,2	10,3	2,3	2,3	2,2
Itálie	-5,5	1,8	0,4	-2,0	-3,5	-3,2	10,5	10,7	10,7	3,5	3,6	3,6
Kypr	-1,9	1,1	0,5	-10,7	-9,9	-10,4	10,7	10,6	10,9	3,7	2,9	3,8
Lotyšsko	-17,7	-0,3	5,5	8,6	3,0	-1,2	15,9	15,9	n/a	2,3	2,1	1,9
Litva	-14,8	1,4	5,9	4,4	1,5	-1,6	13,3	13,2	13,0	2,6	2,6	2,9
Lucembursko	-5,3	2,7	1,1	6,5	7,7	7,3	5,4	5,4	5,5	2,7	2,6	2,7
Maďarsko	-6,8	1,3	1,7	-0,2	1,2	1,4	11,0	10,8	n/a	5,4	5,6	5,7
Malta	-2,7	2,3	2,1	-8,3	-6,3	-3,1	6,1	6,3	6,3	3,7	4,4	4,2
Nizozemí	-3,5	1,7	1,2	4,1	7,1	9,2	5,1	5,1	5,3	2,5	2,5	2,6
Rakousko	-3,8	2,3	3,1	2,7	3,0	1,9	4,3	4,5	4,5	2,2	2,2	2,1
Polsko	1,6	3,9	4,3	-3,9	-4,6	-4,3	10,0	10,0	10,0	3,6	4,2	4,0
Portugalsko	-2,9	1,4	-1,6	-10,9	-10,0	-6,4	15,5	15,7	15,7	2,7	2,7	2,8
Rumunsko	-6,6	-1,6	2,5	-4,2	-4,4	-4,4	7,1	7,3	7,0	2,0	2,2	3,1
Slovinsko	-8,0	1,4	-0,2	-1,3	-0,8	-1,1	8,2	8,2	8,1	2,4	2,4	2,6
Slovensko	-4,9	4,2	3,3	-2,6	-3,5	0,1	13,7	13,8	14,0	3,4	3,7	3,8
Finsko	-8,4	3,7	2,9	1,8	1,4	-0,7	7,6	7,6	7,6	3,1	2,9	3,1
Švédsko	-5,0	6,1	3,9	7,0	6,9	7,2	7,8	7,5	7,5	0,9	0,9	0,7
Velká Británie	-4,4	2,1	0,7	-1,5	-3,3	-1,9	8,0	n/a	n/a	2,8	2,4	2,6
EU	-4,3	2,0	1,5	-0,8	-0,7	-0,6	10,4	10,4	10,4	2,5	2,5	2,5

v %	Saldo veř. rozpočtů k HDP			Veřejný dluh k HDP			HDP per capita k ø EU			Cenová hladina k ø EU		
	2009	2010	2011	2009	2010	2011	2009	2010	2011	2009	2010	2011
Belgie	-5,6	-3,8	-3,7	95,8	96,0	98,0	118,0	119,0	118,0	112,3	111,4	111,8
Bulharsko	-4,3	-3,1	-2,1	14,6	16,3	16,3	44,0	44,0	45,0	51,3	50,8	51,0
ČR	-5,8	-4,8	-3,1	34,4	38,1	41,2	82,0	80,0	80,0	73,1	75,2	76,7
Dánsko	-2,7	-2,5	-1,8	40,6	42,9	46,5	123,0	127,0	125,0	143,8	142,4	142,2
Německo	-3,2	-4,3	-1,0	74,4	83,0	81,2	116,0	118,0	120,0	106,1	104,3	103,4
Estonsko	-2,0	0,2	1,0	7,2	6,7	6,0	64,0	64,0	67,0	76,5	74,8	78,9
Irsko	-14,0	-31,2	-13,1	65,1	92,5	108,2	128,0	127,0	127,0	126,7	119,1	116,7
Řecko	-15,6	-10,3	-9,1	129,4	145,0	165,3	94,0	90,0	82,0	95,0	95,1	95,1
Španělsko	-11,2	-9,3	-8,5	53,9	61,2	68,5	103,0	100,0	99,0	97,8	97,1	97,4
Francie	-7,5	-7,1	-5,2	79,2	82,3	85,8	108,0	108,0	107,0	112,4	110,8	110,7
Itálie	-5,4	-4,6	-3,9	116,0	118,6	120,1	104,0	100,0	101,0	104,9	103,5	103,1
Kypr	-6,1	-5,3	-6,3	58,5	61,5	71,6	98,0	95,0	92,0	90,1	89,2	89,4
Lotyšsko	-9,8	-8,2	-3,5	36,7	44,7	42,6	51,0	55,0	58,0	76,0	72,2	74,1
Litva	-9,4	-7,2	-5,5	29,4	38,0	38,5	55,0	57,0	62,0	67,4	65,1	65,6
Lucembursko	-0,8	-0,9	-0,6	14,8	19,1	18,2	266,0	271,0	274,0	120,9	120,5	121,9
Maďarsko	-4,6	-4,2	4,3	79,8	81,4	80,6	65,0	65,0	66,0	63,4	64,9	64,3
Malta	-3,8	-3,7	-2,7	68,1	69,4	72,0	82,0	82,0	83,0	78,4	78,0	78,0
Nizozemí	-5,6	-5,1	-4,7	60,8	62,9	65,2	132,0	133,0	131,0	107,8	107,6	108,0
Rakousko	-4,1	-4,5	-2,6	69,5	71,9	72,2	125,0	126,0	129,0	108,0	106,3	106,7
Polsko	-7,4	-7,8	-5,1	50,9	54,8	56,3	61,0	63,0	65,0	58,2	61,9	60,1
Portugalsko	-10,2	-9,8	-4,2	83,1	93,3	107,8	80,0	80,0	77,0	89,2	88,2	87,5
Rumunsko	-9,0	-6,8	-5,2	23,6	30,5	33,3	47,0	47,0	49,0	57,6	58,8	59,8
Slovinsko	-6,1	-6,0	-6,4	35,3	38,8	47,6	87,0	85,0	84,0	85,6	84,6	83,5
Slovensko	-8,0	-7,7	-4,8	35,6	41,1	43,3	73,0	73,0	73,0	73,6	71,7	72,4
Finsko	-2,5	-2,5	-0,5	43,5	48,4	48,6	115,0	115,0	116,0	124,7	123,5	125,2
Švédsko	-0,7	0,3	0,3	42,6	39,4	38,4	120,0	124,0	126,0	108,5	121,6	127,8
Velká Británie	-11,5	-10,2	-8,3	69,6	79,6	85,7	111,0	112,0	108,0	96,6	100,3	101,7
EU	-6,9	-6,5	-4,5	74,8	80,0	82,5	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Tato publikace je považována za doplňkový zdroj informací našim klientům i nejširší veřejnosti. Na informace uvedené v ní nelze pohlížet tak, jako by šlo o údaje nezvratné a nezměnitelné. Publikace je založena na nejlepších informačních zdrojích dostupných v době tisku. Použité informační zdroje jsou všeobecně považované za spolehlivé, avšak Česká spořitelna, a.s. ani její pobočky či zaměstnanci neručí za správnost a úplnost informací. Autoři považují za slušnost, že při použití jakékoliv části tohoto dokumentu, bude uživatelem tento zdroj uveden.

Některé obrázky použité v této publikaci pochází z audiovizuální knihovny Evropské komise.

Vydáváno pod evidenčním číslem Ministerstva kultury ČR: MK ČR E 16338, ISSN on-line: 1801-5042, ISSN tisk: 1801-5034.

